

ชื่อเรื่อง : การวัดนิวตรอนฟลักซ์ในท่ออาบรังสีภายนอกแกนเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัย – 1/1
ผู้ทำโครงการ : ปิยลักษณ์ ปีกเข็ม และ จักรพล โพธิ์แพงพุ่ม

ผู้ควบคุม : วราวุธ ขจรฤทธิ

บทคัดย่อ : ได้ทดลองวัดค่าของนิวตรอนฟลักซ์ในท่ออาบรังสีภายนอกแกนเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัย – 1/1 ขณะที่เดินเครื่องปฏิกรณ์ฯที่กำลัง 1,200 กิโลวัตต์ โดยใช้ Foil Activation Techniques ผลการทดลองปรากฏว่า

ค่าสูงสุดของเทอร์มัลนิวตรอน ฟลักซ์ จะอยู่ที่ท่อ A-1 และมีค่าเท่ากับ 5.31×10^{11} นิวตรอน/ตร.ซม.-วินาที เรสโซแนนซ์นิวตรอนฟลักซ์ ที่ท่อ CA-2 มีค่ามากกว่าที่ท่อ CA-3 และมีค่าเท่ากับ 1.14×10^{10} นิวตรอน/ตร.ซม.-วินาที ค่าต่ำสุดของเทอร์มัลนิวตรอน ฟลักซ์ จะอยู่ที่ท่อ CA-3 และมีค่าเท่ากับ 6.38×10^9 นิวตรอน/ตร.ซม.-วินาที เรสโซแนนซ์นิวตรอนฟลักซ์ อยู่ที่ท่อ TA ที่ตำแหน่ง Thermal column มีค่าน้อยกว่าที่ท่อ TA ที่ตำแหน่ง bridge และมีค่าเท่ากับ 7.30×10^7 นิวตรอน/ตร.ซม.-วินาที

เนื้อหา : รายงานฉบับนี้เป็นผลการวัดนิวตรอนฟลักซ์ที่ท่ออาบรังสีต่าง ๆ ภายนอกแกนเครื่องปปว-1/1 สำหรับแกนเครื่องปฏิกรณ์ฯหมายเลข 16

วัตถุประสงค์และวิธีการ

การวัดเทอร์มัลและเอพิเทอร์มัลหรือเรสโซแนนซ์ฟลักซ์ของท่ออาบรังสีภายนอกแกนเครื่องปฏิกรณ์ฯทำการทดลองโดยใช้แผ่นทองซึ่งมีความบริสุทธิ์ร้อยละ 99.999 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 0.5 ซม. (น้ำหนักของแผ่นทอง อยู่ในช่วง 1.390 - 2.047 มิลลิกรัม) เมื่อนำแผ่นทองไปอบนิวตรอนในท่ออาบรังสีต่าง ๆ แล้วจึงนำมาวัดรังสีแกมมาพลังงาน 0.412 MeV ของ Au-198 ที่เกิดจากปฏิกิริยา $^{197}\text{Au}(n, \gamma)^{198}\text{Au}$ โดยใช้หัววัดไฮเปอร์เพียวเจอร์มาเนียม (HPGe) ตำแหน่งของท่ออาบรังสีต่าง ๆ ที่ทำการทดลองแสดงไว้ในรูปที่ 1 โดยใช้เวลาในการอบนิวตรอนและกำลังของเครื่องปฏิกรณ์ฯ ดังสรุปไว้ในตารางที่ 1

การทดลอง

ค่านิวตรอนฟลักซ์ในท่ออาบรังสีต่าง ๆ ของเครื่องปปว-1/1 ตามแผนผังการจัดแกนเครื่องปฏิกรณ์ฯหมายเลข 16 แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลเวลาการอบนิวตรอนและกำลังของเครื่องปฏิกรณ์ฯ

ท่ออบรังสี	แผ่นทอง	แผ่นทองหุ้ม แคดเมียม	กำลังของเครื่อง ปฏิกรณ์(kW)
A-1, A-4, CA-2, CA-3	2 นาที	4 นาที	1,200

ตารางที่ 2 ผลการวัดนิวตรอนฟลักซ์ท่ออบรังสีภายนอกแกนของเครื่อง ปปว-1/1

ท่ออบรังสี	เทอร์มัลนิวตรอนฟลักซ์ (นิวตรอน/ตร.ซม.-วินาที)	เอพิเทอร์มัลนิวตรอนฟลักซ์ (นิวตรอน/ตร.ซม.-วินาที)
A-1*	5.31×10^{11}	6.90×10^9
A-4*	3.16×10^{11}	3.61×10^9
CA-2*	2.45×10^{10}	1.14×10^{10}
CA-3*	6.38×10^9	1.67×10^9
TA ที่ตำแหน่ง bridge*	3.39×10^{11}	3.85×10^9
TA ที่ตำแหน่ง column*	2.53×10^{10}	7.30×10^7

* ค่านิวตรอนฟลักซ์อาจเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากท่ออบเหล่านี้สามารถเลื่อนตำแหน่งได้

เอกสารอ้างอิง

อารีรัตน์ คอนดวงแก้ว , 2528 การวัดนิวตรอนฟลักซ์ในเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัย-1/1 , สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ , กรุงเทพฯ.

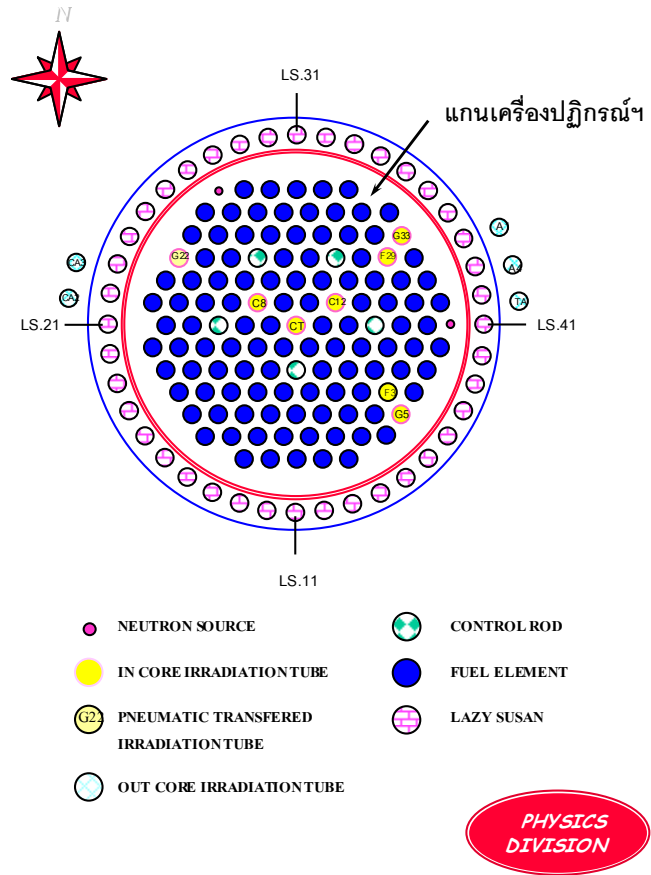
Neutron Fluence Measurements, Technical Reports Series NO.107,

International Atomic Energy, Vienna, 1970.

Handbook on Nuclear Activation Cross-sections, Technical Reports Series NO.156,

International Atomic Energy, Vienna, 1970.

TRR1/M1 CORE

รูปที่ 1 Core loading diagram No. 16